

skilde sig genom drägten ifrån de öfriga bröderna, samt deruti att de förrättade de gröfre sysslorna. [Tjän.]

TJENARE, tjänare, m. 5. - **ARINNA**, f. 1. En som tjénar. *Han är min t.*, i tjänst hos mig. (Fig.) *Guds ords t.*, prestman. *Ödmjuka* (ell. *ödmjukaste*) *tjenare* ell. *tjenarinna*, uttryck af höflighet i det finare umgängsspråket, då man helsar på någon; äfv. då man tar afsked. *Tecknar*, ell. *förblifver*, ell. *framhårdar* en *ödmjuk tjänare*, *tjenarinna*, sättes af artighet under bref såsom afskedstagning. *T.*, ell. *hørsamme t.*, se *Hörsam*. [Tjänare.]

TJENLIG, tjänlig, a. 2. 1) Som gör tjänst, nytta, gagn; nyttig, gagnelig. *Ett medel, t-t för, emot hufvudvärk. T. för helsan.* — 2) Som kan begagnas, användas, tjena (till). *Den der teningen är t. till ett ridspö.* — 3) Som kan tjena till ändamålet, för ens afsigt. *T. tid, årstid. T-a medel*, passande, lämpliga medel; äfv. laga handräckning, åtgärd, t. ex.: *Låta hämta en med t-a medel. Finna, akta t-t*, anse nyttigt, lämpligt. *Jag håller det för det t-aste*, anser det mest ändamålsenligt. — *Syn.* Passande, Lämplig, Nyttig, Rådlig. [Tjänlig.]

TJENLIGEN, adv. På tjenligt sätt. [Tjän.—]

TJENLIGHET, f. 3. Egenskapen att vara tjenlig. — *Syn.* Lämplighet. [Tjän.—]

TJENST, tjänst, f. 3. 1) En persons ställning, som tjénar hos någon enskilt person. *Vara i t. hos någon. Hafva, taga någon i sin t. Inträda i t.*, börja sina göromål såsom tjénare. *Gå i t-en*, vid tjänstetidens början begifva sig till den blifvande husbondens hus, för att inträda i tjänsten. *Taga t.*, *gå i t.*, antaga befattning som tjénare. *Vara i t.*, hafva tjänst; äfv. göra tjänst. *Vara ur t.*, hafva lemnat en tjänst, utan att hafva fått någon annan i stället. *Gå ur t.*, lemna ett ställe, der man tjénat. *Söka t. Bli kvar i t-en hos någon.* — 2) De sysslor, göromål, som tillhöra en tjénare. *Hon har ingen kammarjungfru, utan gör sjelf den t-en.* — 3) En persons ställning, som tjénar staten; det allmänns tjénande; äfv. dermed förenade göromål. *T-en fordrar punktlighet. Den äldste i t-en*, af dem, som tjena vid samma corps, verk, o. s. v. *Kamrat i t-en*, se *Tjenstkamrat*. *Vara i statens, kronans t. Gå i t.*, antaga någon befattning såsom statens tjénare; ingå i arméen, vid flottan. *Gå i utländsk t. Bli kvar, stanna kvar i t-en. Göra sin t. Göra kapitens t.* — 4) Anställning, befattning såsom statens tjénare med dertill hörande löneförmåner, o. s. v. *Gå ifrån t-en*, förlora en sådan anställning. *Mista t-en. Fräntaga en t-en. Sättas ifrån t-en.* — *Syn.* Embete, Syssla, Tjenstbefattning, Befattning, Anställning, Plats, Post. — 5) Brukas ofta absolut i fråga om krigstjensten. *Han har varit länge i t-en.* — 6) Nyttjas i plural om sättet, huru man uppfyllt sina tjensteåligganden. *Få belöning för sina t-er. I anseende till de många t-er, han gjort staten, har man beviljat honom pension.* — 7) Bistånd, som man gör någon. *Göra någon en t. Visa mig den t-en all . . . Han har gjort mig stora, många t-er.* (Fig.) *Göra en den sista t-en*, begrafva en. (Ordspr.) *Oombedd t. blir ofta försmådd.* — 8) Nyttja, gagn. *Det gör ej t.*, duger ej. *Det gjorde mig mycken t.* *Det står er till t.*, ni äger att deraf betjena er. [Tjänst.]

TJENSTADEL, m. sing. 1) Det slags adel, som innehafvande högre värdighet i statens tjänst,

i vissa riket t. ex. Ryssland, medför. — 2) Samteliga personer, som äga denna slags utmärkelse.

TJENSTAKTIG, a. 2. Som gerna bevisar tjänster. — *Syn.* Tjenstwillig, Tjenstfärdig, Hjelpsam, Tjenstbevågen. — *Tjenstaktigt*, adv.

TJENSTAKTIGHET, f. 3. Villighet att bevisa tjänster.

TJENSTBAR, a. 2. Duglig till tjänst, i stånd att tjena. — *Syn.* Användbar, Brukbar, Duglig. **TJENSTBARHET**, f. 3. 1) Duglighet till tjänst. — *Syn.* Användbarhet, Brukbarhet, Duglighet. — 2) Se *Tjenstskyldighet*.

TJENSTBEVISNING, f. 2. Tjänst, som bevisas någon.

TJENSTBEVÅGEN, a. 2. neutr. — *et.* Se *Tjenstaktig*. — *Tjenstbevåggenhet*, f. 3.

TJENSTBYTE, n. 4. Händelsen, då tvenne embets- eller tjenstemän byta tjänster med hvarandra.

TJENSTEANDE, m. 2. pl. — *andar.* 1) Ande, som utträttar ens befallningar. *Englarne äro t-dar, utsände till deras tjänst, som saligheten ärfva skola.* — 2) (fig. fam.) Tjenare; en som går någon tillhanda med sina tjänster.

TJENSTEBEFATTNING, f. 2. Befattning i egenskap af tjensteman.

TJENSTEBREF, n. 5. 1) Bref, som afåtes på tjänstens vägnar. — 2) Fullmakt på tjänst, syssla.

TJENSTEFEL, n. 5. Fel, som begås i tjänstens utföning.

TJENSTEFLICKA ell. **TJENSTFLICKA**, f. 1. Flicka, som är i lägre hustjenst; ung piga.

TJENSTEGÖROMÅL, n. 5. Göromål, som tillhör ens tjänst.

TJENSTEHJON, n. 5. Person, som är stadd i lägre hustjenst. [Tjensthjon.]

TJENSTEHJONSSTADGA, f. sing. Stadga, hvarigenom utstakas tjenstehjons skyldigheter och rättigheter med afseende på deras husbönder.

TJENSTEHJONSSTÅNDET, n. sing. def. Det stånd i samhället, som består af tjenstehjonen.

TJENSTEMAN, m. 5. pl. — *män.* Person, som innehar någon offentlig tjänst af lägre värdighet. Jfr. *Embetsman*. — Sammansättningsvis brukas *Tjenstemanna* såsom genit. plur. eller adjektivt, t. ex. *T-bana*, -*väg*, o. s. v., tjenstemännens bana, väg, o. s. v.

TJENSTENIT, n. sing. Nit i tjenstens utföning. — *Syn.* Tjenstifver.

TJENSTEPIGA, f. 1. Tjensteqvinna, som förrättar lägre hussysslor. [Tjenstpiga.]

TJENSTEQVINNA, f. 1. Tjenande qvinna. Säges i allmänhet endast i fråga om lägre tjänster.

TJENSTETID, m. 3. Den tid, hvarunder någon innehafver en tjänst eller är i tjenstgöring.

TJENSTEVÄG, m. 2. Viss särskilt bana i statens tjänst. *Denna t. fører snart till höga värdigheter. T-en*, statens tjänst. *I t.*, i afseende på ens tjänst; vid tjenstens utföning.

TJENSTFLICKA, se *Tjensteflicka*.

TJENSTFOLK, n. sing. Personer, som äro i lägre enskilt tjenst. Tjenstehjon,

TJENSTFRI, a. 2. neutr. — *fritt.* Se *Tjenstledig. T. tid, dag*, då man är tjenstfri.

TJENSTFRIHET, f. 3. Se *Tjenstledighet. Tjenstfärdig*, a. 2. Se *Tjenstaktig*. — *Tjenstfärdighet*, f. 3.

TJENSTFÖRRÄTTANDE, a. 1. Som förrättar en tjänst (hem. 4).

TJENSTFÖRRÄTTNING, f. 2. Förrättning, som tillhör en tjänst (hem. 4).